

Затримка мовленнєвого розвитку: міфи та факти

Що таке затримка мовленнєвого розвитку?

Про затримку мовленнєвого розвитку дитини можна говорити у віці 18–30-ти місяців, якщо запас слів, якими вона оперує, у край малий. Такі діти мають достатні навички розуміння, а також ігрові, соціальні й рухові навички, але не можуть висловлювати свої думки в усній формі.

Пропонуємо проаналізувати та спростувати деякі поширені міфи й хибні уявлення про затримку мовленнєвого розвитку.

Міф 1. Усі хлопчики схильні до затримки мовленнєвого розвитку

Факт. Хлопчики і справді схильні вимовляти свої перші слова пізніше, ніж дівчатка, однак лише на кілька місяців. І хоча хлопчики в дійсності втричі частіше страждають від затримки мовленнєвого розвитку в порівнянні з дівчатками того ж віку, батьки повинні обов'язково звернути увагу та вжити заходів, якщо їхня дитина будь-якої статі відчуває затримку в мовленнєвому розвитку.

Міф 2. Варто лише трохи почекати

Факт. Дуже часто можна почути: «Не хвилюйся, син мого сусіда не розмовляв до трьох років» або «Ейнштейн не розмовляв, доки йому не виповнилось чотири роки». Цей міф примушує багато сімей відкласти необхідну терапію через упевненість у тому, що діти переростуть цю проблему. У той час як 50–60 % дітей, які відчувають труднощі в мовленнєвому розвитку, як правило, самостійно справляються із цією проблемою, 40–50 % дітей не можуть зробити цього самі. Діти, які справляються своїми силами, можуть демонструвати сплески негативних емоцій і фрустрацію до того часу, доки не оволодіють мовленням, а їхні батьки часто відчувають неймовірне засмучення через те, що не можуть зрозуміти, що їхні малюки намагаються їм сказати. У той же час діти, які не можуть упоратися із проблемою затримки мовлення самостійно, гостро потребують допомоги фахівця, при цьому очевидно, що чим раніше батьки звернуться по кваліфіковану допомогу, тим краще.

Міф 3. Вивчення двох мов призводить до затримки мовленнєвого розвитку

Факт. Діти, які вивчають дві мови (двомовні діти у двомовній сім'ї), проходять через ті ж етапи розвитку, що й дитина, яка вивчає одну мову. Як правило, вони досягають того ж рівня володіння кожною мовою в той же час, що й діти, які вивчають одну мову. Діти, які вивчають дві мови, можуть мати менший словниковий запас кожної з мов, проте загальний обсяг словникового запасу двох мов разом узятих повинен бути таким же, як і в дітей, які вивчають тільки одну мову.

Міф 4. Старші брати/сестри говорять за молодших дітей і перешкоджають розвитку їхнього мовлення

Факт. Дослідження показали, що мовлення первістка й наступних дітей розвивається аналогічно. Таким чином, у той час як старші брати й сестри можуть переривати або говорити за своїх молодших братів і сестер, виражаючи їхні думки, це не має негативного впливу на розвиток мовлення найменших членів родини.

Міф 5. Використання соски викликає в дітей затримку мовленнєвого розвитку

Факт. Дослідження в цій галузі є непереконливими. Деякі дослідження проводять кореляцію між тривалим використанням соски й затримкою мовленнєвого розвитку. Однак інші дослідження такий зв'язок не підтверджують. Більшість досліджень, що виявляють такий кореляційний зв'язок, виявили затримку в артикуляції, а не затримку вимови перших слів як таких. Хоча остаточний вердикт про тривале використання соски ще не винесено, можна припустити, що коли рот дитини більшу частину часу зайнятий соскою, у неї менше можливостей лепетати, імітувати звуки й, у результаті, практикувати вимову перших слів.

